

ність споживачів, застосування стратегій брендінгу, конкуренція якості.

Таким чином, сучасний розвиток конкурентних відносин суб'єктів глобального ринку перебуває в прямій залежності від дій, спрямованих на асиміляцію позитивних і компенсацію негативних ефектів глобалізації.

Література

1. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: [Монографія] / за ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка. — К.: КНЕУ, 2001. — 538 с.

2. Кузьминов С. В. Егоїстичний та інтегративний підходи до визначення мети і критеріїв ефективності конкуренції / С. В. Кузьминов // Академічний огляд. — 2009. — № 2. — С. 24—28.

Семенчук А. О.,

канд. екон. наук,
старший викладач кафедри
економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені
Вадима Гетьмана»

Semenchuk A. O.,

lecture of economic
of the enterprises
sub department
of SHEE «Kyiv National
Economic University»

РОЗВИТОК КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ НА ЗАСАДАХ РЕСУРСНОЇ ТЕОРІЇ (RBV)

THE DEVELOPMENT OF COMPETITIVE ADVANTAGES BASED ON RESOURCE THEORY (RBV)

Конкурентні переваги по-різному визначаються вченими-економістами. Але ключовим аспектом у набутті конкурентної переваги є ресурс.

The competitive advantages are described differently by economic scientists. But the key aspect to creative competitive advantage is resource.

Тенденції світового розвитку змушують українські підприємства створювати та захищати джерела створеної ними цінності для споживачів. Таке підприємство намагається блокувати чи уповільнити поширення таких ресурсів у своїй зоні господарювання, захищаючи власну функціональну нішу. А це можливо за умови вчасного та правильного визначення і формування ресурсів підприємства, а також базуючись на таких ресурсах створення ефективної системи управління конкурентними перевагами. Зростання наукового інтересу до імплементації ресурсного підходу в політичних, економічних, соціальних дослідженнях і теоріях

управління створює методологічне підґрунтя доцільності його використання й у теорії конкуренції.

Проте реалії нестабільності сьогодення, а саме відсутність процедури визначення тих ресурсів, які співвідносяться із цілями, завданнями та функціями; технології детермінації і класифікації ресурсів, зумовили виникнення проблеми «ресурсної залежності».

Основний внесок у розвиток ресурсної концепції зробили Г. Хамел і К. Прахалад, які в статті «Ключові компетенції корпорації» [1] обґрунтували ідею, що центральним активом фірми є її ключова компетенція, заснована на колективному навчанні організації. Інші науковці теж висвітлюють питання необхідності існування ресурсної бази на підприємстві, виділяючи ряд підходів до визначення стратегічності таких активів. Але залишається відкритим питання щодо створення та розвитку конкурентної переваги в результаті ефективного управління такими ресурсами.

У працях російського дослідника теорії стратегічного управління В. Катькало [2] головна теза ресурсного підходу полягає в тому, що конкурентні переваги організації визначаються унікальною здатністю організації у використанні ресурсів, якими вона володіє. Роль організаційної здатності як специфічного ресурсу дає змогу організації використовувати ті самі ресурси, що і її конкуренти, але перетворювати їх з меншими витратами в більш якісні послуги. «У той час, як ресурси є джерелом здатності організації, здібності виступають основним джерелом її конкурентних переваг» [3, с. 51]. Ресурсний теорія у стратегічному управлінні — це формулювання та реалізація стратегії, заснованої, насамперед, на внутрішніх факторах: унікальності всього загалу ресурсів та організаційній здатності. Таким чином підприємство використовує свої перевершуючи активи та відмінні здібності задля освоєння ринкових можливостей і нейтралізації загроз. На їх основі створюються стійкі конкурентні переваги, що важко подолати або скопіювати, та які є причиною у створенні ефективної системи управління таким підприємством.

Наявність внутрішніх компетенцій, сформованих у результаті задіяних ресурсів, співставлених з ринковими можливостями, дозволяє говорити про наявність конкурентних переваг. Тобто на процес формування ресурсів впливає не лише їх якість, але і їх конкурентоспроможність на ринку у порівнянні з такими ж категоріями ресурсів інших організаційних систем.

Література

1. Прахалад К. Ключевые компетенции корпорации / К. Прахалад, Г. Хамел // Вестник СПбГУ. Сер. 8 : Менеджмент. — 2003. — Вып. 3. — С. 18—46.
2. Катькало В. С. Эволюция теории стратегического управления : монографія / В. Катькало. — 2-е изд. — СПб. : Высшая школа менеджмента : Изд-во СПбГУ, 2008. — 548 с.
3. Грант Р. М. Ресурсная теория конкурентных преимуществ: практические выводы для формулирования стратегии / Р. М. Грант // Вестник СПбГУ. Сер. 8 : Менеджмент. — 2003. — Вып. 3. — С. 47—75.

Труніна І. М.,

канд. екон. наук, доцент,
Східноукраїнський
національний університет
імені Володимира Даля, Україна

Trunina I. M.,

PhD on economics, assistant
professor, East-Ukrainian
national university named
by Volodomir Dal, Ukraine

МОНИТОРИНГ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЗИЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

THE MONITORING OF AN ENTERPRISE COMPETITIVE POSITION

Розглянуто зміст моніторингу конкурентної позиції підприємства, його методи та умови.

The essence of enterprise competitive position monitoring, its methods and conditions are considered.

Моніторинг конкурентної позиції підприємства є невід'ємним елементом управління підприємства і діагностики його стану. Він має здійснюватися за етапами життєвого циклу виробів і підприємства. Моніторинг конкурентної позиції підприємства не слід ототожнювати з її аналізом і контролем. Він передбачає спостереження за підсистемами і функціями підприємства, від стану яких залежить його конкурентна позиція.

Моніторинг конкурентної позиції необхідно проводити для визначення дієвості конкурентних переваг підприємства та перспектив їхнього посилення. Його результати мають знайти використання в управлінні змінами, оскільки своєчасно інформують про ймовірність несприятливих змін конкурентної позиції підприємства.

Моніторинг конкурентної позиції підприємства становить собою безперервне спостереження за результатами діяльності під-